

Årsrapport 2018

NÆRINGSFORENINGEN
Kristiansandsregionen

NiKR

Styrets beretning

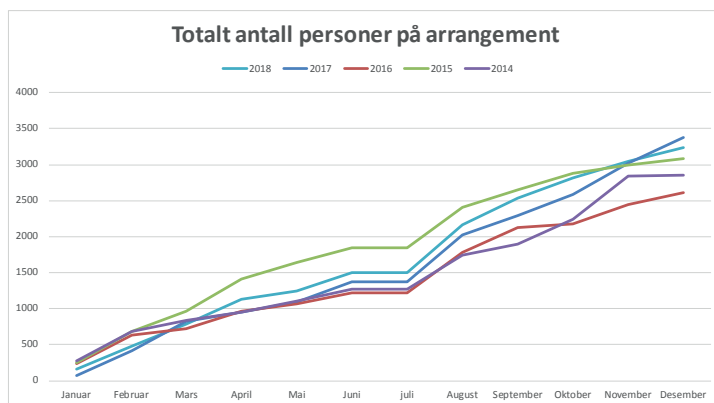
Virksomhetens art:

Høsten 2018 ble det arbeidet med ny strategi for 2019. Prosessen involverte både styret, hovedsamarbeidspartnere, deltakere i ressursgruppene, medlemmer og administrasjonen.

I denne årsberetningen rapporteres det om de målene som var gjeldende for 2018.

Mål 1: Viktigste møteplass (medlemspleie, nettverk, arrangement)

I 2018 gjennomførte Næringsforeningen 72 arrangementer, og 70 prosent av medlemsmassen var innom disse. Arrangementene våre er svært viktig for oss, og vi hadde behov for en dedikert ressurs på området. I slutten av november 2018 ble derfor Ingrid Sundli Høibo ansatt som arrangement-sansvarlig i Næringsforeningen. Hun skal holde i alle ledd av arrangementene, fra planlegging og gjennomføring til evaluering i ettertid.

Den tradisjonsrike hagefesten ble gjennomført på byens grønne tak, nemlig Grønt Senter på Odderøya, 21. august. Rundt 520 personer var påmeldt, og flere stod på venteliste. Værgudene var med oss denne dagen, og det ble en utrolig fin kveld med nettverksbygging, god mat og underholdning. Vi fikk mange gode tilbakemeldinger på arrangementet, og har gjennomført en intern evaluering hvor vi også har pekt på forbedringsområder. Økonomisk gikk hagefesten i overskudd.

Også andre arrangementer i 2018 trakk mye folk, og vi ser at alle minglearrangementer er særlig populære. Juleminglingen fant sted på Bakgården bar og restaurant og hadde 113 deltakere, mens årets sommermingling på Torvet bistro hadde 96 deltakere.

Et annet stort arrangement for oss er speeddatingen, som vi i 2018 arrangerte for fjerde år på rad. Dette er et arrangement vi har sammen med Dyreparken. I år var det så mange påmeldte at vi valgte å la arrangementet gå over to dager. Dette fikk vi flere positive tilbakemeldinger på, og totalt var over 100 personer innom speeddatingen disse to dagene.

Styrets beretning

Bilder fra noen av de største internarrangementene i Næringsforeningen

Over 500 mennesker var samlet på hagefesten i 2018. Foto: Ole-Jørgen Malmgård

Daniel Hillestad fra Elektroxperten var en av artistene under den tradisjonsrike konserten. Foto: Ole-Jørgen Malmgård

Årets julemingling ble avholdt hos Bakgården med servering av julegrøt og saft.

På speed-datingen i Dyreparken var det flere bedrifter som møtte potensielle kunder og samarbeidspartnere.

Et knippe av de nye medlemmene som meldte seg inn mellom mai og desember i 2018.

Nydelig mat ble servert under sommerminglingen på Torvet Bistro.

Styrets beretning

Salg/market

1. mars startet Odd-Arild Skonhoft som salgs- og markedsleder. Salgsteamet består i tillegg av Anne May Hundeide, May Baagøe Broughton og Anne Marit Thomassen.

I store deler av 2018 arbeidet administrasjonen, og særlig salgsteamet, med å oppnå det uttalte salgsmålet om 1000 medlemmer. 11. desember 2018 er derfor en merkedag i Næringsforeningens historie, da vi nådde dette målet. Offisielt er det Toma Facility Services som ble vårt medlem nummer 1000, noe som ble omtalt både på nettsiden, i nyhetsbrev og i sosiale medier. Vi gikk ut av 2018 med 1004 medlemmer. Totalt har vi 219 nye medlemmer i 2018, mot 128 i 2017.

Et knippe av våre nye medlemmer i 2018

En av suksessfaktorene for å nå målet har vært å utarbeide lister med potensielle medlemmer, som har blitt fordelt internt i salgsteamet og jobbet utfra. I 2018 ble det også innført ukentlige salgsmøter hvor hver enkelt har lagt frem aktivitet inneværende uke, samt planlegging av neste uke. Dette har skapt aktivitet, som igjen har gitt mange møter og betydelig vekst i antall nye medlemmer.

Næringsforeningen har også inngått strategiske partnerskap med Vipere og IK Start for å kunne dra nytte av deres nettverk med tanke på potensielle nye medlemmer, og for å øke Næringsforeningens synlighet. Vi har også inngått et samarbeid med Bedre Betingelser AS i Oslo, som gjør at Næringsforeningen årlig synliggjøres for mellom 1000 og 1500 nyetablerte selskaper i Aust- og Vest-Agder. For å nå målet om 1000 medlemmer har vi også hatt en vervekampanje i SPENN.

Styrets beretning

Hovedsamarbeidspartnere

Partnerstrategien vår sier at Næringsforeningen kan ha inntil tolv hovedsamarbeidspartnere. Ved utgangen av 2018 er tallet på hovedsamarbeidspartnere elleve, og vi arbeider videre for å få inn en tolvte, da dette representerer en viktig inntektskilde for foreningen.

I 2018 inngikk vi avtaler med tre nye hovedsamarbeidspartnere; Advokatfirma Tofte, Qualified Professionals og Kommunikasjonshuset Fundament. Vi forlenget samarbeidsavtalene med Phonero, Returkraft, DNB og Deloitte. Videre er Entelios (tidligere LOS Energy), Kruse Smith, Gumpen gruppen og Egde Consulting med som hovedsamarbeidspartnere per 31.12.2018. Gjennomsnittsprisen på en hovedsamarbeidsavtale er på omtrent 150. 000 kroner, og totalverdien av avtalene er på 1.7 millioner kroner.

Vi registrerer at Næringsforeningen blir sett på som en attraktiv samarbeidspartner, og at vi nå får henvendelser fra aktører som ønsker samarbeid.

Våre hovedsamarbeidspartnere:

EGDE
CONSULTING

GUMPENGRUPPEN

QUALIFIED
PROFESSIONALS

KRUSE
SMITH

Deloitte.

phonero

Returkraft

F
Fundament

DNB

Entelios

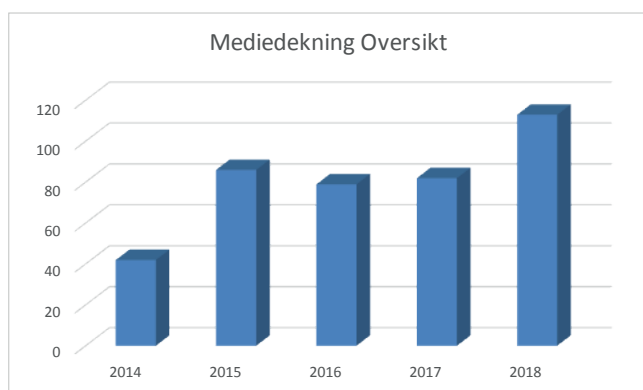
A part of Agder Energi

ADVOKATFIRMA
TOFTE

Styrets beretning

Kommunikasjon

I 2018 har vi hatt en ambisjon om å være synlige i offentligheten, samt offensive i næringspolitiske saker og å bli en foretrukket kilde for pressen. Vi har arbeidet utfra kommunikasjonsstrategien som ble lagt i 2017. Hjemmesiden vår har fått et ansiktsløft, og møter og arrangementer har blant annet blitt gjort mer synlige. Når det kommer til medieoppslag ser vi effekt av å ha fått på plass en næringspolitisk leder. Vi hadde et mål om 100 medieoppslag i 2018, noe vi klarte. Totalt har vi 112 medieoppslag i 2018, mot 82 i 2017. Særlig har vi vært synlige i saken om havneflyttingen, hvor vi har hatt flere kronikker på trykk.

Vi har hatt jevn vekst i våre sosiale medie-kanaler. Ved utgangen av året hadde vi nærmere 4550 følgere på Facebook, 275 følgere på LinkedIn og 1150 følgere på Instagram. Facebook er fremdeles den største trafikkdriveren inn til nettsiden vår, og er en svært viktig arena for å fremme Næringsforeningens aktiviteter, møter, saker og medlemmer.

Som tidligere år har vi også i 2018 gitt ut seks utgaver av næringslivsmagasinet SPENN. Temaene har variert fra kommunesammenslåing og integrering, via turisme og sørlandsk vinproduksjon, til bærekraft og kompetanse.

Styrets beretning

I tillegg til et overskudd på nær 200 000 kroner per år gir SPENN oss en svært god synlighet da magasinet har et opplag på 7200 eksemplarer. Vi opplever også at det er et populært magasin å annonsere i, og i 2018 har vi solgt annonser for 1 485 100 kroner, noe som ligger over budsjettet på 1 410 000 kroner. Andre næringsforeninger har vært i kontakt med oss fordi de selv opplever at annonseinntektene faller og vil lære om hvordan vi arbeider. I februar hadde vi derfor besøk av redaktør for Midtpunkt (Trondheims svar på SPENN) og deres salgsansvarlig.

SPENN er god medlemspleie. Mange medlemmer leser bladet, og har fått et forhold til oss gjennom dette. Her treffer vi de som ikke nødvendigvis er på møtene våre. Vi får fram mangfoldet av bedrifter på Sørlandet og setter dagsorden.

Gjennom SPENN fremmer vi medlemmene våre, vi får vist den kraftige veksten vi har hatt i antall medlemmer, og det er en god måte for bedriftene å nå ut i et B2B marked.

Gjennom vår strategi bruker vi både SPENN og våre møteplasser for å vise «den røde tråden» i alt vi gjør.

Vi har hatt ute trykking av SPENN på anbud, og i august signerte vi kontrakt med O7 Media. De skal trykke SPENN fra 1. 1. 2019.

SPENN-forsider i 2018

Styrets beretning

Mål 2: Næringspolitisk pådriver (infrastruktur, pådriver, verdiskaping)

Havneflytting og veiprosjekter

Den såkalte havnesaken, som dreier seg om flytting av konteinerhavna fra der den ligger i dag til Kongsgård/Vige, har vi brukt mye tid på i 2018. Store deler av vår og høst gikk med til arbeidet rundt dette. Vi har blant annet møtt de politiske partiene og opprettholdt kontakt med flere parter for å fremme foreningens og medlemmenes interesser. Vi har også hatt flere arrangementer for å forankre saken hos medlemmene. I august hadde vi blant annet besøk fra Oslo havn. I tillegg har vi deltatt aktivt i den offentlige debatten rundt havneflyttingen, både ved kronikker og innlegg i Fædrelandsvennen, og i SPENN. Flere politikere har uttrykt tilfredshet med Nikrs arbeid i denne saken. Sentralt i denne saken har vært å få frem sentrale fakta på grunn av mange og feilaktige påstander, sikre bred politisk forankring og innta en tydelig rolle i offentligheten.

Vi har også arbeidet med Byvekstavtalen dette året, og har lagt vekt på å bruke SSL (Sørlandets Samferdselsløft) aktivt slik at næringslivet er samlet om viktige samferdselssaker for regionen. Vi la mye arbeid ned i en felles høringsuttalelse der vi endte med at NIKR sto som avsender sammen med NHO Agder, NLF og Sørlandsparken næringsforening i et omforent syn. For oss har det vært viktig å få frem betydningen av å realisere planene rundt Gartnerløkka, som er en sak vi har eierskap til. Samtidig som vi ønsker Gartnerløkka løst fort, så ønsker vi også fortgang i Ytre Ringvei. Det har vært og er fortsatt nødvendig å presisere forskjellen i de to prosjektene: Gartnerløkka er under politisk styring, mens Ytre Ring avgjøres av Nye Veier og måles etter samfunnsøkonomisk nytte. Gartnerløkka har vært mye debattert og mange har hatt meninger, også folk på Sørlandsbenken.

I juni 2018 besøkte vi Sørlandsbenken og tok opp betydningen av prosjektet for regionen og næringslivet. Betydningen ble gjentatt under besøk på Stortinget i desember. Flere bedrifter har vært bekymret for byggeperioden av Gartnerløkka, særlig de siste 18 månedene av byggetiden etter at høybrua er revet. Vi har derfor deltatt både i dialogen om hva som kan få Ytre Ringvei frem i køen, men også hvordan byggeperioden kan gjøres så skånsom som mulig for næringslivet. Dette tas primært i SSL, mens havnesaken tas i infrastrukturgruppa.

Styrets beretning

Havnesaken og veiprosjektene henger også sammen, fordi tungtransport som i dag går inn i Kvadraturen kan sluses til Kongsgård/Vige via Ytre Ringvei og redusere belastningen for sentrum.

Vi har også vært opptatt av å vise sammenhengen i de store sakene i regionen: Gartnerløkka er ikke bare vei, men forutsetning for bedre kollektivtrafikk, flere på sykkel og til fots, utbedre jernbane til ferjekaia, fjerne køen fra ferja, og ikke minst en forutsetning for ny havnegate og full realisering av Quadrum. Sammen med Lagmannsholmen utgjør de to helt sentrale prosjekter for å gjøre byen mer attraktiv med nye kontormiljøet og mulighet til å rehabilitere gamle kontor-lokaler til boliger. Sakene henger sammen med byens utvikling og attraktivitet, men vil også være sentrale komponenter i en ny byvekstavtale, der arealbruk som viktig tiltak for å redusere bilkjøring står helt sentralt.

Integreringsmottaket

Vi har hatt jevn kontakt med Integreringsmottaket også i 2018, men opplevde at det ble færre konkrete saker å jobbe med da de største flyktningstrømmene stanset opp. I løpet av høsten hadde vi et medlemsmøte som gikk på at det kan være enklere å hjelpe en innvandrer ut i jobb enn det bedrifter ofte tror, og i den forbindelse fikk Dyreparken en utmerkelse for sitt integreringsarbeid. Vi har brukt noe tid på å få på plass støtte til dette også i 2019. I alt 23 bedrifter har fått diplom for godt arbeid de to årene prosjektet har vart. I søknaden for 2019 vektlegger NIKR arbeidet med å heller finne frem til bedrifter som ønsker innvandrere i praksis, heller enn å jobbe med enkelt-kandidater.

Styrets beretning

Arendalsuka

Under Arendalsuka hadde vi et arrangement på Mediebåten. Arrangementet var en debatt om Sørlandets synlighet, og var godt besøkt. Det resulterte også i en helside i Agderposten. Vi ønsker å være enda mer synlige på Arendalsuka fremover, og startet arbeidet med neste års arrangement tidlig.

Kommunesammenslåing

Vi følger den kommende kommunesammenslåingen mellom Kristiansand, Søgne og Songdalen tett, særlig saker som angår Søgne og Songdalen. Vi har samlet de viktigste innspillene fra bedriftene, og har brukt ulike anledninger til å minne ansvarlige politikere om at det skal skapes en ny kommune der beste praksis i de tre kommunene tas i bruk. I mai hadde vi et innspillsmøte i saken der ordførerne fra de tre kommunene samt lederen av ressursgruppa i vest deltok. Under minglingen i Høllen i august, var også sammenslåing tema der gruppelederne i Kristiansand Ap og Høyre deltok.

Generell næringspolitikk

Fredag 14. desember signerte ordførerne i fylket, Kristiansand og Songdalen en avtale som sikrer ny adkomst til Mjåvann fra E39 når den nye veien bygges. Dette er en stor seier for Næringsforeningen. Vi har jobbet svært aktivt med alle parter for å få denne på plass, da den er svært viktig for at det store næringsområdet skal bevare sin posisjon i en ny stor-kommune.

Vi har også involvert oss i arbeidet med regionalplanen (Areal og transportplan). Denne danner grunnlaget for regionens forhandlinger for ny Byvekstavtale, fordi identifisering av hvordan persontransport kan foregå med kollektiv/sykkel/gå er nøkkel for å nå nullvekstmålene. Fylket har i sitt arbeid med saksutredning (blir lagt ut til høring i 2019), lagt opp til en svært streng arealforvaltning, med vekt på fortetting i sentrale strøk (Kvadraturen, leiligheter på Tangvall, Nodeland etc) der boligprosjekter utenfor de sentrale kollektivaksene ikke er ønskelige. Vi har påpekt at de ser lite eller ingenting på hvor folk skal jobbe.

Erfaringstall hos TØI viser at lokalisering av arbeidsplasser betyr aller mest for å få folk over på for eksempel buss, der for eksempel park and ride-anlegg ved kollektivaksene er svært effektivt. Disse synspunktene ble fremmet i møte med fylkesordfører og varafylkesordfører i november og overfor representanter fra Sørlandsbenken i desember.

Styrets beretning

Vi så i Granavold-erklæringen som kom tidlig på nyåret 2019, at synspunktene nådde frem – metode for å måle nullvekst i personbiltrafikk skal defineres nærmere i hvert søknadsområde.

I høst gjennomførte Næringsforeningen en undersøkelse blant medlemsbedriftene for å kartlegge hva de ser på som viktige saker. Denne var med på å danne grunnlaget for våre innspill til de politiske partiene som i høst har vedtatt sine program for det kommende kommunevalget. I tillegg til undersøkelsen brukte vi tid på samtaler med flere bedrifter samt partnerne for å få innspill til denne prosessen. Resultatene fra denne undersøkelsen ble blant annet presentert i et møte med Sørlandsbenken 12. november. Forutsigbarhet og god infrastruktur er helt sentralt, men også god tilgang til kvalifisert arbeidskraft – enten det er med fagbrev eller høyere utdanning. Tallene viser også bedriftene i for stor grad ansetter folk de kjenner til fra før.

Felles løft:

Felles løft er et samarbeidsprosjekt mellom Næringsforeningen i Kristiansandsregionen, Grimstad Næringsforening, Arendal Næringsforening, Lillesand Vekst, Lindesnesregionen næringshage, Setesdal regionråd, Lister Nyskaping, UiA og NHO. Prosjektet har fem hovedmål:

Mål 1 og 2: Studenttilknytning til arbeidslivet

Mål 3: Nyskaping

Mål 4: Universitetsbyene

Mål 5: Felles prosjekter

Det ble avholdt møte i styringsgruppen for Felles løft 5. desember hvor status for de ulike delprosjektene ble presentert. Felles løft-avtalen går ut våren 2019, men det var bred enighet om at denne bør fornyes. En arbeidsgruppe bestående av representanter fra næringsforeningene og universitetet har fått oppgaven med å lage et utkast til ny avtale. NiKR har fått en ledende rolle i dette arbeidet ved daglig leder. Vi bør i den nye avtalen legge til rette for konkrete formuleringer som kan brukes som utgangspunkt for å sette klare mål for hva som skal leveres. Man vil også vurdere om LO skal inviteres inn i avtalen på lik linje med NHO. Dette vil man ta stilling til etter NHO har diskutert sin videre deltakelse internt.

Styrets beretning

Ressursgrupper

Ressursgruppene opprettes og nedlegges av styret, etter innstilling fra administrasjonen. Disse skal fungere som tverrfaglige nettverk, med ressurspersoner innenfor ulike bransjer og geografiske områder. Gruppene skal øke næringsforeningens kunnskap innenfor de ulike næringene og bransjene, og fungere som en støtte for administrasjonen og styret i foreningen.

Ved utgangen av 2018 har Næringsforeningen følgende ressursgrupper:

- *Infrastruktur og byutvikling*
- *Ressursgruppe Region Vest*
- *Digitalisering*
- *Women in Business*
- *Bærekraftig omstilling (denne gruppa het tidligere Grønt skifte, men byttet navn i 2018)*
- *Transport og logistikk (tidligere Logistikk)*

Gruppene har fungert på ulikt vis, og noen har hatt et høyere aktivitetsnivå enn andre. For å få alle gruppene opp å stå har vi i 2018 startet arbeidet med å lage en felles plan for hvordan ressursgruppene skal etableres, gis mandat, bemannes og drives. Planen danner utgangspunkt for en gjennomgang av alle de etablerte ressursgruppene og deres mandat, og vil ligge til grunn for etablering av nye ressursgrupper. Det er næringspolitisk leder som har hovedansvaret for arbeidet med ny plan for ressursgruppene, mens ansvaret for de ulike gruppene er fordelt internt i administrasjonen. Alle ressursgruppene har fått egne hoshin-planer.

Styrets beretning

Women in Business

Women in Business er et forretningsnettverk for kvinner, og er organisert som en ressursgruppe. Nettverkets mål var å ha 250 medlemmer i løpet av sommeren 2018. Dette klarte vi nesten, og oppnådde målet om 250 medlemmer i løpet av høsten. Ved utgangen av året hadde vi 253 medlemmer.

I 2018 mottok nettverket 100 000 kroner i støtte fra Vest-Agder fylkeskommune, og til sammen 60 000 kroner fra de tre sponsorene Azets, KPMG og Sparebank 1 SR-Bank. Denne støtten fortsetter utover i 2019, samt at vi høsten 2018 startet arbeidet med å få inn ytterligere to sponsorer. Disse vil bidra med økonomisk støtte fra 1. januar 2019. Medlemmene i nettverket betaler en årlig medlemskontingent på 500 kroner, i tillegg til at det er betaling for de fleste arrangementene. Nettverket hadde i fjor inntekter på 369 345 kroner.

I løpet av året holdt nettverket ni arrangementer, med en god miks av faglig og sosial input. Et av årets høydepunkt kom i november, da Marie Louise Sunde og Isabelle Ringnes fra #HunSpanderer holdt foredrag og workshop om ubevisst kjønnsdiskriminering for nærmere 90 deltakere. Dette var semesterets sponsorarrangement, i regi av Azets, KPMG og SR-Bank. Her var både Fædrelandsvennen og NRK lørdagsrevyen tilstede.

Også sommerfesten i Vest-Agder museets lokaler i Nodeviga var populær, og hadde over 80 deltakere. Her ble Women in Business hederspris delt ut til Anita S. Dietrichson.

Sommerfesten ble avholdt på Vest-Agdermuseet i Nodeviga.

Vibekke Hellesund t.v fra Hennig-Olsen Is delte ut hedersprisen til Anita S. Dietrichson.

Andre arrangement som er verdt å trekke frem er foredrag om hersketeknikker med Sigrid Sollund, debatt om #MeToo som vi holdt i samarbeid med Sanitetsforeningen samt kurs i LinkedIn og «Bli trygg på media» med Kjersti Løken Stavrum.

Styrets beretning

Også sommerfesten i Vest-Agder museets lokaler i Nodeviga var populær, og hadde over 80 deltakere. Her ble Women in Business hederspris delt ut til Anita S. Dietrichson. Andre arrangement som er verdt å trekke frem er foredrag om hersketeknikker med Sigrid Sollund, debatt om #MeToo som vi holdt i samarbeid med Sanitetsforeningen samt kurs i LinkedIn og «Bli trygg på media» med Kjersti Løken Stavrum.

I juni avsluttet vi et 11-måneders mentorprogram i Women in Business, hvor ti kandidater deltok. Vi fikk svært gode tilbakemeldinger på programmet, og har bestemt å videreføre dette i 2019. Arbeidet med runde to startet opp høsten 2018. Mentorprogrammet er ledet av Håkon Øgaard fra CR Group, som har svært mye erfaring med dette.

I november 2018 var styringsgruppa samlet i Lillesand for å diskutere og legge strategi for utviklingen av nettverket i 2019. Vi opplever mye positivitet rundt Women in Business. Flere ønsker å være med som sponsor, og nettverket refereres ofte til i ulike sammenhenger.

Transport og logistikk

Ressursgruppen fungerer som en rådgivende faggruppe innenfor fagområdene transport/logistikk og infrastruktur for Næringsforeningens næringspolitiske arbeid. Gruppen har arrangert fire frokostmøter i 2018, med relevante temaer for bransjen. 8.februar hadde vi frokostmøte hvor ny leder av Business Region Kristiansand, Geir Askvik Haugum, presenterte det nye KRS/BIZ. 17.april hadde vi frokostmøte med Norges Samferdselsråd til EU, Camilla Ongre, med tema «Hvordan jobber Norge med transportpakken som er til behandling i EU, og hva er påvirkningsmulighetene»

På høsten 2018 arrangerte ressursgruppen frokostmøte 25.september med tema «Teknologi for smart transport» hvor vi hadde med oss Anette Aanesland i Nye Veier og Sven Pihl fra Bouvet. De snakket om hvordan nye veiprosjekter kan digitaliseres og klargjøres for autonome kjøretøy. Det fjerde og siste arrangementet i 2018 var 6.november, hvor vi besøkte Seafront på Mjåvann. Morten Årikstad var vertskap, og snakket om betydningen av konseptet «Dry-port»- som har vært og er høyaktuelt i debatten om havneflytting. Seafront har en av våre fremste dry-ports i dag – og dette møtet gav oss et innblikk i utfordringene og mulighetene som finnes for fremtidens logistikk.

Styrets beretning

Digitalisering

I regi av ressursgruppa for Digitalisering ble Digitaliseringsskolen avholdt for andre gang i 2018. Den bestod av fire samlinger, to på våren og to på høsten, med til sammen 22 deltakere. Dette er et lavere antall enn fjoråret, men tilbakemeldingene viser at de jevnt over er fornøyd med Digitaliseringsskolen. Sammen med partnerne i Digitaliseringsskolen, Egde Consulting, PwC og Bouvet, jobber vi videre med å utvikle konseptet slik at det i fremtiden kan favne om flere av våre medlemsbedrifter.

Bærekraftig omstilling (denne gruppa het tidligere Grønt skifte, men byttet navn i 2018)

Arbeidet med denne gruppa har stått noe stille i deler av året. I løpet av høsten har næringspolitisk leder tatt opp tråden, og fått gruppa opp å stå der gruppa nå har klare planer for 2019. I mars hadde gruppa en mye besøkt samling der blant annet Gumpens Auto deltok. Målet var å peke på fremtidige forretningsmodeller i lys av det grønne skiftet.

Infrastruktur og byutvikling

Foreningen møtes hver tredje fredag og har god, løpende oppfølging av sentrale byutvikling- og infrastruktursaker i regionen: Havneflytting, Gartnerløkka, Ytre Ringvei, byutvikling, byvekstavtale, regionalplan og press for å sikre vedtatte utbyggingsområder, er noe av det gruppa har jobbet med. Gjennom året har flere politikere kommet på besøk for å bli kjent med næringslivets perspektiver. Høsten 2018 deltok gruppa i en god prosess som resulterte i tydelige mål for 2019, blant annet en egen byutviklingskonferanse. Se ellers om næringspolitikk for mer om flere av sakene gruppa var involvert i.

Ressursgruppe Region Vest

Også i 2018 har vi hatt stort fokus på næringsdrivende i Søgne og Songdalen, og arbeidet hardt for å fremme deres interesser. Vi har løftet frem bedrifter og mennesker fra området i SPENN, blant annet har vi hatt reportasje fra Elementsør og fra vinbonden Erik Lindås. I løpet av året har vi arrangert flere møter i Søgne og Songdalen, blant annet var sensommer-minglingen i Høllen populær med over 30 deltakere. Her stod kommunesammenslåingen på programmet. Andre møter var infomøte om ny atkomst til Mjåvann på Netthandelen, besøk hos Elementsør, møte om lederskap hos Søgne og Greipstad Sparebank og møte om ny E39 sammen med Nye Veier.

Styrets beretning

Mål 3: Samspill om kompetanse (praksisplasser, riktige studier, næringsbasert forskning, internt)

Høsten 2018 arbeidet Næringsforeningen med en strategiprosess, hvor det ble utarbeidet egne strategier innenfor de ulike områdene; salg- og marked, arrangement, kommunikasjon og næringspolitikk. Disse tar for seg hvordan vi skal jobbe på de ulike områdene fremover.

Internt

Vi har fire nyansettelser i 2018: salgs- og markedsleder Odd-Arild Skonhoft, næringspolitisk leder Roar Vigeland Osmundsen, arrangementsansvarlig Ingrid Sundli Høibo og administrerende direktør Geir Jørgensen. Sistnevnte hadde oppstart i foreningen 1. november, og overtok som administrerende direktør 1.1.2019 da Anita S. Dietrichson gikk av.

I tillegg ble Margrethe Saga ansatt i vikariat, som fungerende redaktør for Ingrid Michalsen, da sistnevnte gikk ut i barselpermisjon i august.

I 2018 har organisasjonen vært åtte årsverk, og sykefraværet ligger på 4,34 prosent. Vi har hatt en langtidssykemelding, og i en liten organisasjon får dette store utslag som gjør at tallet er høyere enn for fjoråret. I 2018 har vi også meldt oss inn i Lund bedriftshelsetjeneste, oppnevnt hovedverneombud for de ansatte, fått på plass personalhåndbok og gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse.

GDPR

Dette året har vi arbeidet mye med den nye personvernlovgivningen som trådte i kraft 20. juli, GDPR. I samarbeid med flere andre næringsforeninger i de største byene har vi fått utarbeidet et skriv fra Advokatfirma Simonsen Vogt Wiig i Trondheim, som tar for seg våre felles utfordringer på dette området.

Økonomi

Næringsforeningens mål er at driften skal gå i balanse, og at finansinntektene skal kunne tillegges egenkapitalen. Regnskapet for 2018 viser et årsresultat på 49 570 kroner, mot fjorårets (2017) resultat på 456 412 kroner. For mer informasjon om regnskapet for 2018, se vedlegg.

Styrets beretning

Mål 4: Styrke regionen (samarbeid, samle, bygge)

Likestilt arbeidsliv

I 2016 inngikk Næringsforeningen et samarbeid med Vest- og Aust-Agder fylkeskommune om deres pilotprosjekt Likestilt arbeidsliv. Prosjektet ble avsluttet med sertifiseringsseremoni i Kilden 5. juni 2018. Her stod likestillingsombud Hanne Bjurstrøm for overrekkelsen av diplomer til de 15 virksomhetene som nå er Norges første likestillingssertifiserte bedrifter. Prosjektet er unikt i norsk sammenheng, og har fått to millioner i støtte over statsbudsjettet. Målet med Likestilt arbeidsliv er:

- Å skape like muligheter for alle i arbeidslivet uavhengig av kjønn, etnisitet, funksjonsevner, seksuell orientering og alder.
- Evne å se og ta i bruk alle ressursene den enkelte kan bidra med.
- Skape en nasjonal standard for likestillings – og mangfolds sertifisering som brukes over hele landet.

Likestilt arbeidsliv er et prosjekt Næringsforeningen er glad for å være en del av, og vi er svært stolt av at Likestilt arbeidsliv ved teamet bak prosjektet ble tildelt YS likestillingspris 2018 denne høsten. Prosjektteamet består av Helle Ingeborg Mellingen, Merethe Anette Ryen og Bent Sigmund Olsen fra Vest-Agder fylkeskommune, samt Ingrid Michalsen fra Næringsforeningen i Kristiansandsregionen. Denne prisen henger høyt, og vi håper den kan bidra til enda mer oppmerksomhet rundt arbeid for likestilling og mangfold.

Styrets beretning

Trainee Sør

I 2018 har Næringsforeningen inngått et samarbeid med Trainee Sør. Dette passer godt inn i vår strategi om å styrke regionen og gi plass til ny kompetanse. 1. august startet Margrethe Saga som næringsforeningens første trainee.

Vi har også startet arbeidet med å få inn studenter i praksis, noe vi vil fortsette å jobbe for.

Agder Energi-konferansen

Vi har inngått et samarbeid med Agder Energi og Kristiansand kommune om Agder Energi-konferansen 2019. Her blir foreningens rolle å involvere våre medlemmer, og det hele blir et startskudd for videre arbeid med Electric Region Agder. På dag to av konferansen skal Næringsforeningen holde et eget arrangement, kalt Mulighetskonferansen, hvor vi skal peke på hvilke markedsmuligheter en slik satsing gir næringslivet.

Samarbeid

Vi er en attraktiv samarbeidspartner for mange, og får stadig forespørsler om å være medarrangør på diverse arrangementer. I 2018 har vi blant annet vært med på Agderkonferansen, Næringslivsdagen, Sørlandets olje- og offshorekonferanse, CSR-konferansen, Skagerak Business Summit og Lederløft.

Næringsforeningen er representert i styret til Norges Handelskammerforbund.

Styrets beretning

Kristiansand 21.03.19

Styret i Næringsforeningen i Kristiansandsregionen - Kristiansand Handelskammer

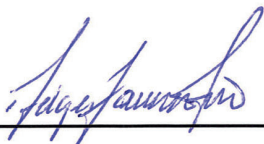
Jan Villy Føreland
Styreleder

Helene Damman
Nestleder

Bernt Jørgen Stray
Styremedlem

Helge Hammersbøen
Styremedlem

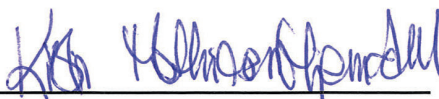
Anniken B. Schjøtt
Styremedlem

Frode Jensen
Styremedlem

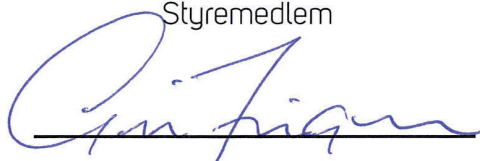
Liv Brit Kambo
Styremedlem

Kirsti Mathiesen Hjemdahl
Styremedlem

Ruben Storevold
Styremedlem

Geir Jørgensen
Daglig Leder

Resultatregnskap 01.01 - 31.12

	Note	2018	2017
Salgsinntekt		11 537 027	10 506 997
Annen driftsinntekt	10	1 359 412	1 368 281
Sum driftsinntekter		12 896 440	11 875 277
Varekostnad	9	(2 011 919)	(2 102 529)
Lønnskostnad	2	(7 110 822)	(6 815 378)
Avskrivning på driftsmidler og immaterielle eiendeler	1	(59 633)	(52 691)
Annen driftskostnad	3, 6	(3 581 019)	(2 475 435)
Sum driftskostnader		(12 763 393)	(11 446 033)
Driftsresultat		133 047	429 245
Annen renteinntekt		32 770	41 227
Sum finansinntekter		32 770	41 227
Nedskrivning av finansielle eiendeler		(100 000)	0
Annen rentekostnad		(381)	(433)
Annen finanskostnad		(15 865)	(13 627)
Sum finanskostnader		(116 246)	(14 060)
Netto finans		(83 477)	27 167
Ordinært resultat før skattekostnad		49 570	456 412
Ordinært resultat		49 570	456 412
Årsresultat		49 570	456 412
Overføringer			
Annen egenkapital		49 570	456 412
Sum		49 570	456 412

Balanse pr 31.12

	Note	2018	2017
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner, ol.	1	129 845	86 025
Sum varige driftsmidler		129 845	86 025
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i tilknyttet selskap	4	100 000	200 000
Sum finansielle anleggsmidler		100 000	200 000
Sum anleggsmidler		229 845	286 025
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	11	409 597	698 655
Andre fordringer		258 601	181 322
Sum fordringer		668 198	879 977
Bankinnskudd, kontanter og lignende	5	5 012 259	5 655 360
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		5 012 259	5 655 360
Sum omløpsmidler		5 680 457	6 535 337
Sum eiendeler		5 910 302	6 821 362

Balanse pr 31.12

	Note	2018	2017
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Egenkapital	8	3 736 661	3 687 091
Sum innskutt egenkapital		3 736 661	3 687 091
Annen egenkapital	8	0	0
Sum opptjent egenkapital		0	0
Sum egenkapital	8	3 736 661	3 687 091
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Andre avsetninger for forpliktelser	10	0	520 917
Sum avsetning for forpliktelser		0	520 917
Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld	13	4 047	52 775
Sum annen langsiktig gjeld		4 047	52 775
Sum langsiktig gjeld		4 047	573 692
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		416 290	708 511
Skyldige offentlige avgifter		600 520	461 021
Annen kortsiktig gjeld	7	1 152 783	1 391 046
Sum kortsiktig gjeld		2 169 594	2 560 579
Sum gjeld		2 173 641	3 134 271
Sum egenkapital og gjeld		5 910 302	6 821 362

Balanse pr 31.12

Kristiansand 21.03.19

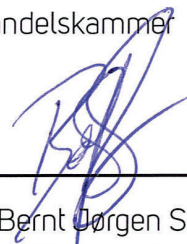
Styret i Næringsforeningen i Kristiansandsregionen - Kristiansand Handelskammer

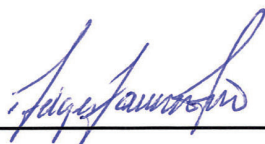
Jan Villy Føreland
Styreleder

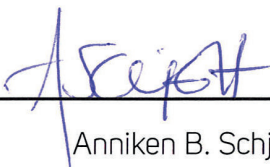
Helene Damman
Nestleder

Bernt Dørgen Stray
Styremedlem

Helge Hammersbøen
Styremedlem

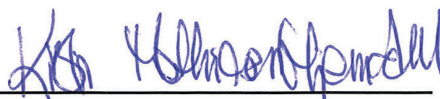
Anniken B. Schjøtt
Styremedlem

Frode Jensen
Styremedlem

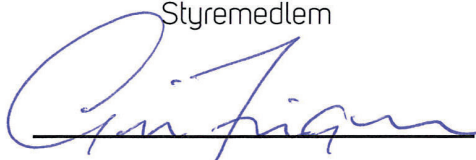
Liv Brit Kambo
Styremedlem

Kirsti Mathiesen Hjemdahl
Styremedlem

Ruben Storevold
Styremedlem

Geir Jørgensen
Daglig Leder

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Salgsinntekter

Inntektsføring ved salg av tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som knytter seg til varekretsløpet. For andre poster enn kundefordringer omfattes poster som forfaller til betaling innen ett år etter transaksjonsdagen. Anleggsmidler er eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Langsiktig gjeld er gjeld som forfaller senere enn ett år etter transaksjonsdagen.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Varige anleggsmidler avskrives etter en fornuftig avskrivningsplan. Anleggsmidlene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld med unntak av andre avsetninger balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlenes levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15.000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Selskapet har ikke endret regnskapsprinsipp fra 2017 til 2018.

Noter

Note 1 - Spesifikasjon av varige driftsmidler

Spesifikasjon varige driftsmidler

	Driftsløsøre
	inventar o.l
Anskaffelseskost 01.01.2018	330 789
Tilgang i året	103 453
Avgang i året	0
Anskaffelseskost 31.12.2018	434 242
Akk. av- og nedskr. 01.01.2018	(244 764)
Akkumulerte avskr. 31.12.2018	(304 397)
Balanseført verdi pr. 31.12.2018	129 845
Årets avskrivninger	(59 633)
Økonomisk levetid	3-5 år

Note 2 - Lønnskostnader etc

Spesifikasjon av lønnskostnader	2018	2017
Lønn	5 608 066	5 509 278
Arbeidsgiveravgift	895 081	839 641
Pensjonskostnader	412 810	346 533
Andre relaterte ytelser	194 867	119 926
Sum	7 110 822	6 815 378

Foretaket har sysselsatt 10 årsverk i regnskapsåret.

Ytelse til ledende personer

Type ytelse	Tidl. daglig leder	Ny daglig leder	Styret
Lønn	1 400 679	208 000	
Pensjonsutgifter	83 958	13 993	
Annen godtgjørelse	57 019	834	

Ny daglig leder ble ansatt i november 2018. Tidligere daglig leder var ansatt ut 2018.

OTP

Selskapet har etablert pensjonsforsikring etter lov om obligatorisk tjenestepensjon

Noter

Note 3 - Revisjon

Revisjon og andre tjenester

Kostnadsført revisjonshonorar for 2018 utgjør kr 31 800. Honorar for annen bistand utgjør kr 0.

Note 4 - Investeringer i tilknyttet selskap

Investeringer i tilknyttet selskap

Næringsforeningen i Kristiansandsregionen eier 40% av aksjene i TSR Kristiansand AS, og har dermed 40% av stemmene i selskapet. TSR Kristiansand AS har forretningskontor i Kristiansand. Selskapet har ikke ferdigstilt regnskapet for 2018. Underskuddet for 2017 var på kr 201.000. Bokført egenkapital pr 31.12.17 var kr 467.000 kr.

Kostpris for investeringen i selskapet er på kr 200.000, men det er i 2018 bokført en nedskrivning av bokført verdi til kr 100.000.

Note 5 - Bankinnskudd

I posten for bankinnskudd inngår egen konto forbundne skattetreksmidler med kr 315 694. Skyldig skattetrekk er kr 312 004.

Note 6 - Spesifikasjon av annen driftskostnad

	2018	2017
Husleie, parkeringsleie, lys og varme	546 394	549 547
Leiekostnader, kontorutstyr og transportmidler	403 857	287 209
Møteutgifter	32 361	38 024
Kontingenter	47 012	57 431
Revisjon	31 800	
Regnskapshonorar	118 223	103 325
Annen fremmed tjeneste	420 025	315 644
Konsulenttjenester til prosjekt	1 164 418	437 976
IT Kostnader	10 032	7 156
Reparasjon og anskaffelser	16 334	6 644
Kontorrekvisita, trykksaker etc	23 963	18 692
Porto, telefon	60 651	82 334
Reisekostnader	99 865	113 510
Annonse, markedsføring etc	410 925	162 504
Gaver	16 932	22 299
Tap på fordringer	60 818	25 000
Andre driftskostnader	117 409	205 640
Sum	3 581 019	2 475 435

Noter

Note 7 - Spesifikasjon Annen kortsiktig gjeld

	2018	2017
Forskudd fra kunder	279 717	332 175
Avsetning feriepenger	628 767	600 706
Påløpte kostnader	244 299	164 165
Avsetning bonus, inkl FP og AGA	0	294 000
Sum annen kortsiktig gjeld	1 152 783	1 391 046

Note 8 - Egenkapital

	Egenkapital
Egenkapital 01.01.2018	3 687 091
Årets resultat	49 570
Egenkapital 31.12.2018	3 736 661

Note 9 - Spesifikasjon av Varekostnad

	2018	2017
Varekjøp SPENN	738 882	728 071
Varekjøp ATA Cartnet	55 401	50 734
Varekjøp Aktiviteter	271 322	529 099
Varekjøp Samarbeidsprosjekter / Arrangement	777 556	777 875
Varekjøp Women in business	131 115	0
Diverse utgifter til viderefakturering	37 643	16 750
SUM	2 011 919	2 102 529

Noter

Note 10 - Andre avsetninger for forpliktelser

Selskapet mottok i 2008 et bidrag stort kr 1.500.000 til kompetansehevende tiltak rettet mot næringslivet i regionen og for å ivareta foreningens historiske materiale. Ved årsskiftet vurderer selskapet at man har oppfylt forpliktelsene til midlene og resterende avsetning på kr 520.917 er inntektsført under "annen driftsinntekt" i perioden.

Note 11 - Kundefordringer

Kundefordringer er vurdert til pålydende, nedskrevet med forventet tap på fordringer.

Spesifikasjon kundefordringer	2018	2017
Kundefordringer til pålydende	424 597	728 655
Avsatt til dekning av usikre fordringer	(15 000)	(30 000)
Netto oppførte kundefordringer	409 597	698 655

Note 12 - Driftsinntekter

Inntektene består av medlemskontingenter, serviceavgifter, inntekter fra handelskammeret, profileringsinntekter, annonsesalg, offentlige og private tilskudd, aktivitetsinntekter mv.

Note 13 - Øvrig langsiktig gjeld

Øvrig langsiktig gjeld består av en beholdning som inneholder overskuddsmidler fra arrangementene Lederløftet og Styreløftet. Midlene skal brukes til kommende arrangementer.

Revisors beretning

KPMG AS
Markensgate 30
4611 Kristiansand

Telephone +47 04063
Fax +47 38 05 86 89
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Næringsforeningen i Kristiansandsregionen - Kristiansand Handelskammer

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Næringsforeningen i Kristiansandsregionen - Kristiansand Handelskammers årsregnskap som viser et overskudd på kr 49 570. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserede revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Ålesund	Finnsnes	Molde	Strømme
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bodø	Knaresund	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansand	Stavanger	Ålesund

Revisors Beretning

Revisors beretning - 2018
Næringsforeningen i Kristiansandsregionen - Kristiansand Handelskammer

høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokførings praksis i Norge.

Kristiansand, 1. april 2019
KPMG AS

Øystein A. Kvåse
Statsautorisert revisor